Doorkijk in de Nieuwe Creativiteit in regio Zwolle

Ontwikkelingen op de arbeidsmarkt Nieuwe Creativiteit in de arbeidsmarktregio Zwolle

Beleidsinformatie
Provincie Overijssel

November 2019

Colofon

Uitgave
Provincie Overijssel

Datum
November 2019
Auteur
Beleidsinformatie

Adresgegevens
Provincie Overijssel
Luttenbergstraat 2
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 499 88 99
Fax 038 425 48 88
www.overijssel.nl
postbus@overijssel.nl

Inhoudsopgave

Inleiding	5
Omvang en samenstelling	7
Kenmerken werkenden	8
Krapte op de arbeidsmarkt	18
Vacatures	19
Deelname opleidingen	19
Onbenut arbeidspotentieel	21

Inleiding

In deze factsheet komen ontwikkelingen aan bod van de creatieve arbeidsmarkt in de arbeidsmarktregio Zwolle. Creativiteit wordt hier breed bedoeld: niet alleen kunstenaars zijn in hun dagelijkse activiteiten creatief bezig, maar bijvoorbeeld ook kleermakers, marketeers of ICT'ers. Soms werken deze creatievelingen bij bedrijven waarvan de core business niet creatief is: denk aan een marketingspecialist bij een bouwbedrijf.

Aansluitend op de bestaande beroepsindelingen, zijn de volgende beroepsgroepen (en vergelijkbare opleidingen) als creatief beschouwd:

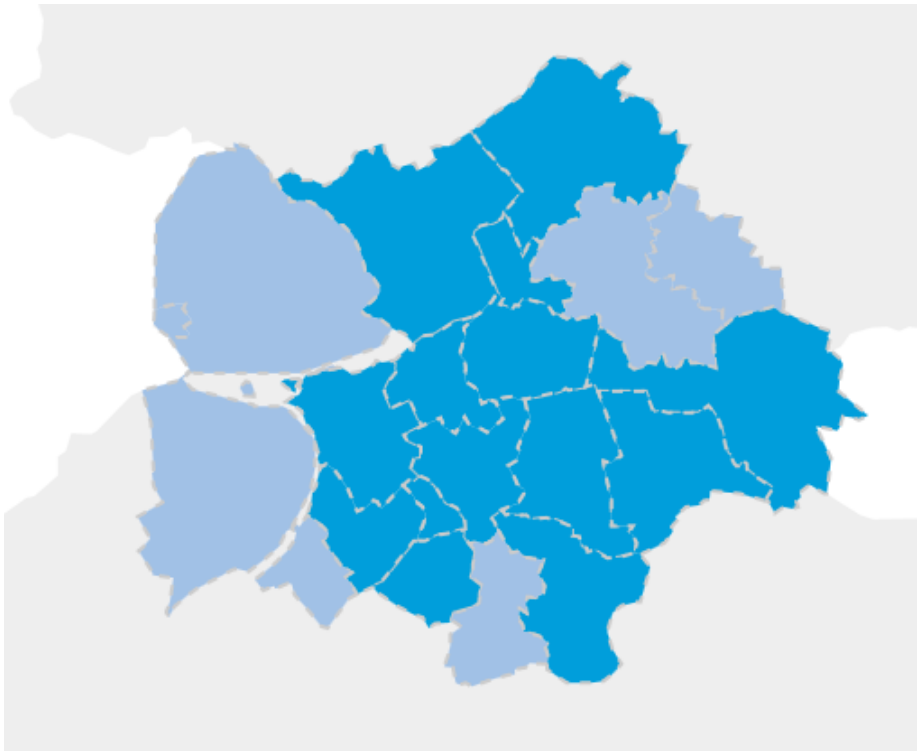
- Adviseurs marketing, public relations en sales
- Architecten
- Auteurs en taalkundigen
- Beeldende kunstenaars
- Fotografen en interieurontwerpers
- Grafisch vormgevers en productontwerpers
- Journalisten
- Managers verkoop en marketing
- Medewerkers drukkerij en kunstnijverheid
- Meubelmakers, kleermakers en stoffeerders
- Software- en applicatieontwikkelaars
- Uitvoerend kunstenaars

De scheidslijn tussen creatieve en niet-creatieve beroepen is niet altijd duidelijk. Om een zo volledig mogelijk beeld te geven, is ook een aantal beroepen meegenomen waarvan het creatieve karakter minder uitgesproken is:

- Timmerlieden
- Hoveniers, tuinders en kwekers
- Gebruikersondersteuning ICT
- Zakelijke dienstverleners

Waar in deze factsheet wordt gesproken over regio Zwolle wordt de arbeidsmarktregio bedoeld. De arbeidsmarktregio Zwolle bestaat uit 14 gemeenten: Dalfsen, Hardenberg, Hattem, Heerde, Kampen, Meppel Oldebroek, Ommen, Raalte, Staphorst, Steenwijkerland, Westerveld, Zwartewaterland en Zwolle. De arbeidsmarktregio Zwolle vormt de kern van de economische regio Zwolle (dezelfde 14 gemeenten plus Dronten, Elburg, Hoogeveen, Noordoostpolder, Olst-Wijhe, Urk en De Wolden) en de resultaten zijn daarom in grote mate van toepassing op de economische regio Zwolle.

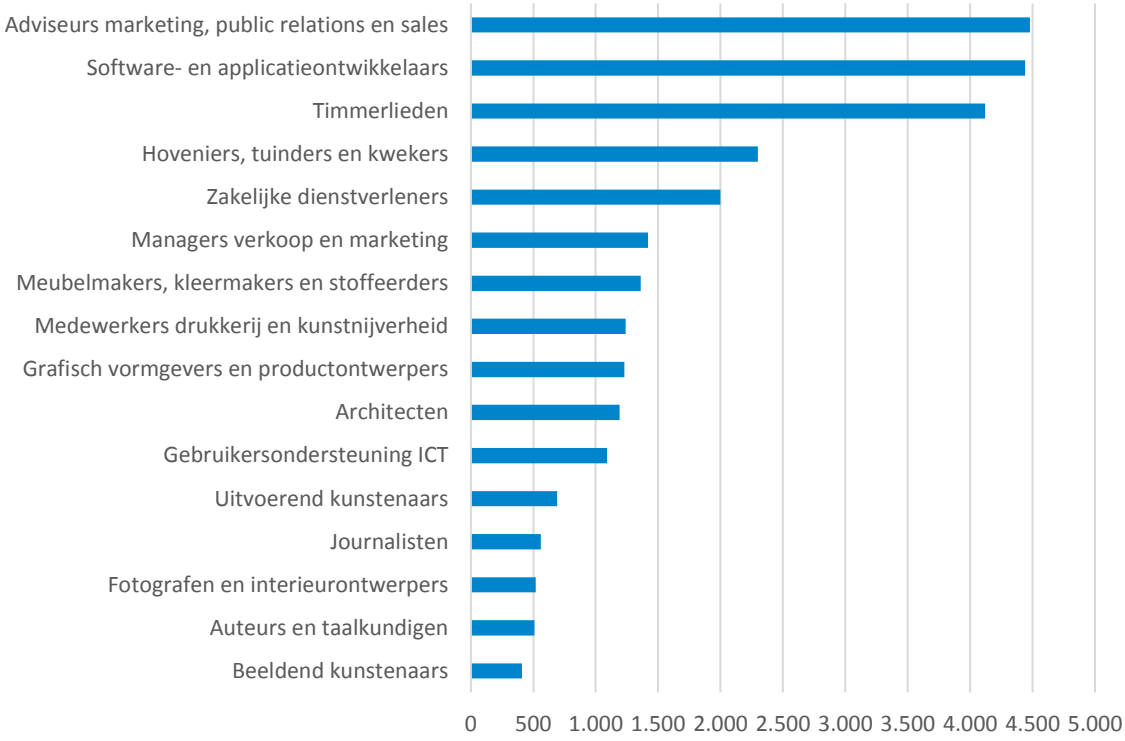
Figuur 1 Arbeidsmarktregio Zwolle (donkerblauw) en economische regio Zwolle (licht- en donkerblauw)



Omvang en samenstelling

Het aantal werkenden in de creatieve beroepen in de regio Zwolle wordt geschat op ruim 27.000. De meest voorkomende creatieve beroepen in de regio Zwolle zijn *Adviseurs marketing, public relations en sales*, *Software- en applicatieontwikkelaars* en *Timmerlieden*.

Figuur 2 Creatieve beroepen, Regio Zwolle 2018



Bron: CBS Microdata, bewerkt door Etil

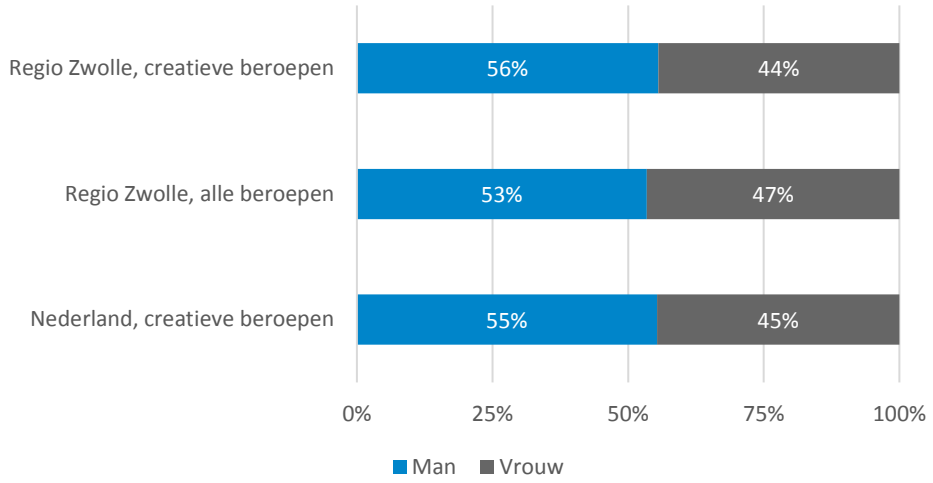
In de regio Zwolle worden creatieve beroepen door 10% van de werkenden uitgeoefend. Dat is iets lager dan landelijk (12%). Vooral *Uitvoerend kunstenaars*, *Auteurs en taalkundigen* en *Journalisten* zijn in de regio Zwolle ondervertegenwoordigd ten opzichte van Nederland.

Kenmerken werkenden

Geslacht

De creatieve beroepen zijn minder populair onder vrouwen: in de regio Zwolle is 44% van de werkenden in de creatieve beroepen vrouwen. Ter vergelijking: het aandeel vrouwen in alle beroepen bedraagt 47%.

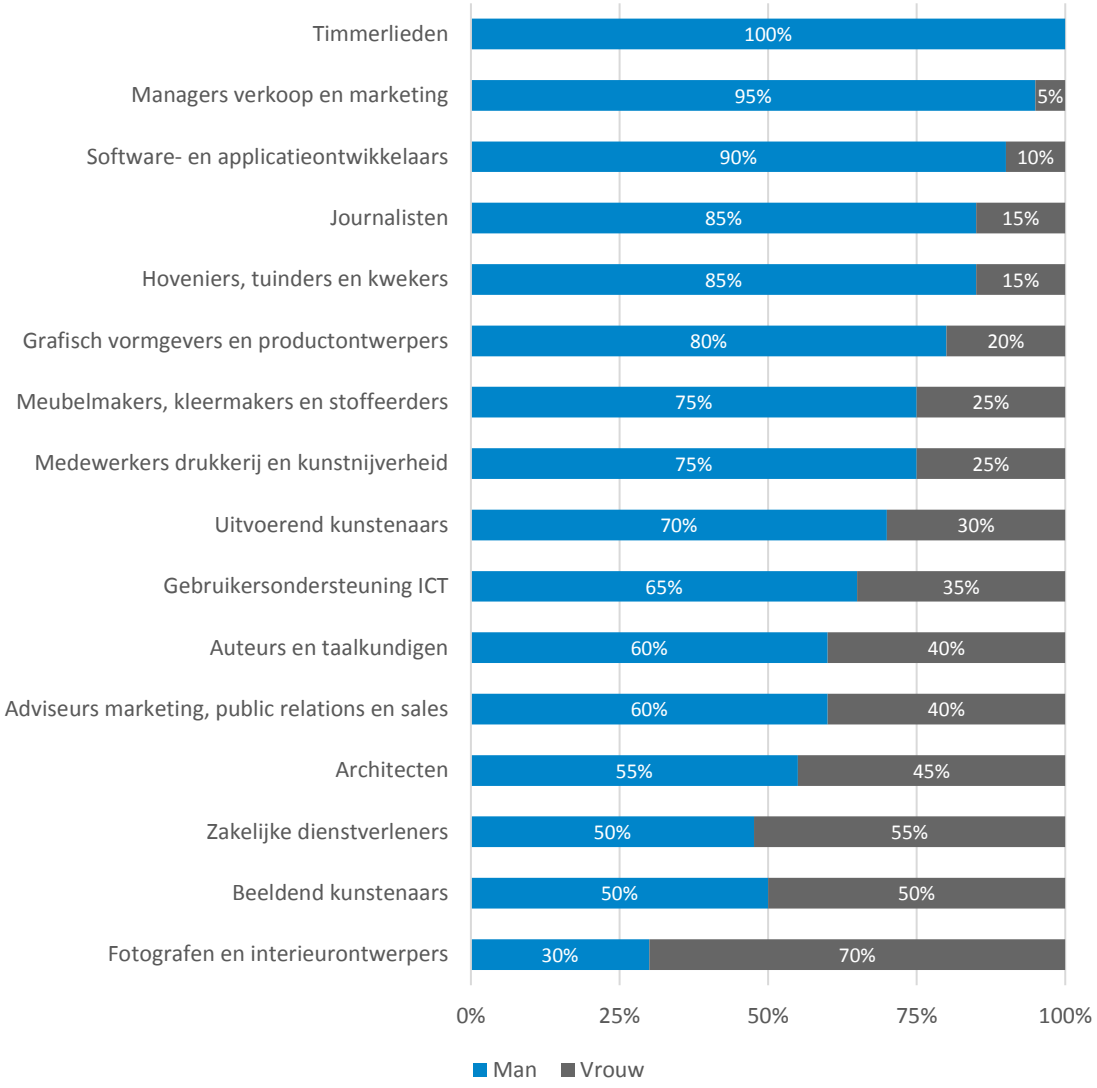
Figuur 3 Werkenden in creatieve beroepen naar geslacht, 2018



Bron: CBS Microdata, bewerkt door Etil

Ook zijn er grote verschillen tussen individuele creatieve beroepen in termen van geslachtsverdeling. *Timmerlieden*, *Managers verkoop en marketing* en *Software- en applicatieontwikkelaars* zijn overwegend mannen. De enige creatieve beroep die in de regio Zwolle aanzienlijk meer vrouwen dan mannen telt, is *Fotografie en interieurontwerp*.

Figuur 4 Werkenden in creatieve beroepen naar geslacht, regio Zwolle 2018, per beroep

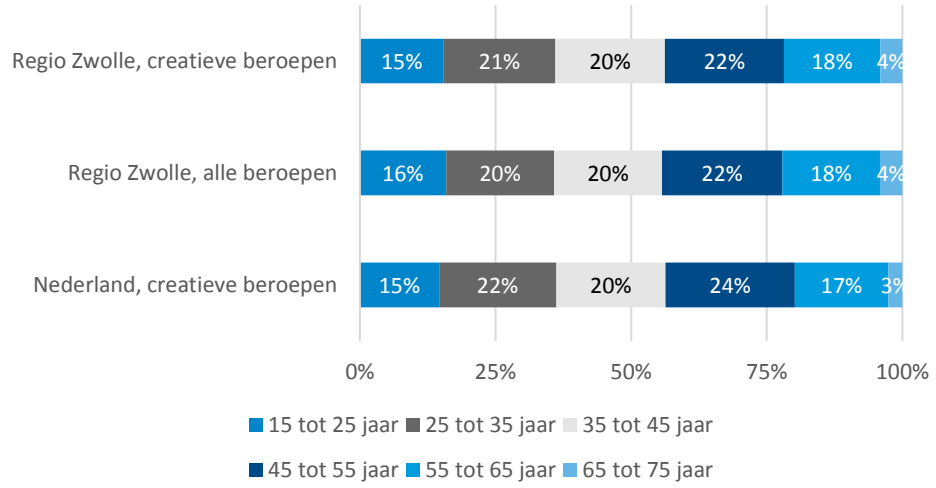


Bron: CBS Microdata, bewerkt door Etil
Noot: de percentages zijn op vijftallen afgerond. Door de afronding kunnen de totalen iets hoger of lager zijn dan 100%.

Leeftijd

De leeftijdsverdeling onder de werkenden in de creatieve beroepen in de regio Zwolle is vergelijkbaar met de leeftijdsverdeling landelijk of in andere beroepen.

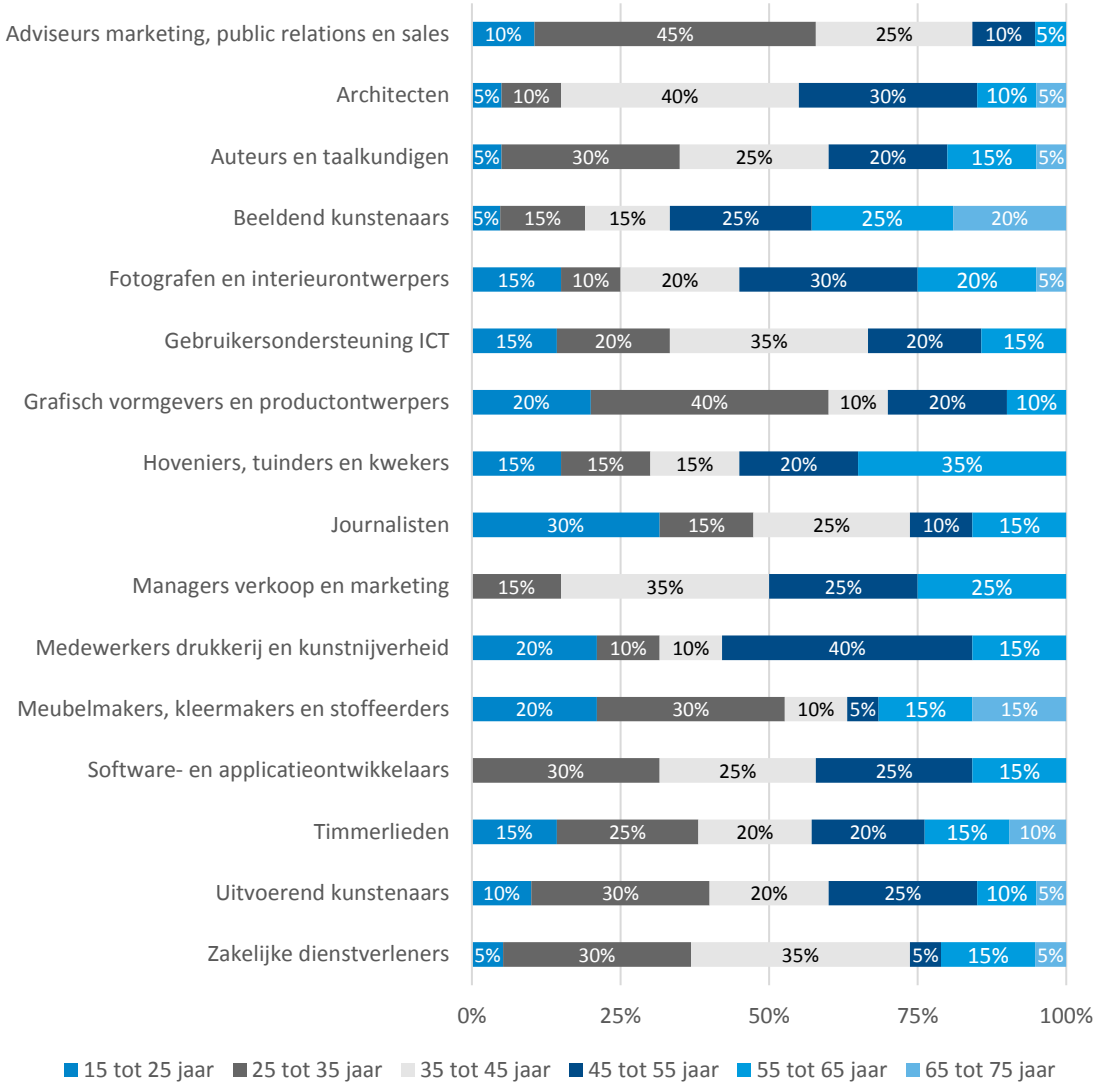
Figuur 5 Werkenden in creatieve beroepen naar leeftijd, 2018



Bron: CBS Microdata, bewerkt door Etil

Maar ook hier zijn de verschillen tussen individuele creatieve beroepen aanzienlijk. Zo wordt *Journalistiek* relatief vaak door jongeren onder de 25 uitgeoefend terwijl *Beeldend kunstenaars* vaak 65-plussers zijn.

Figuur 6 Werkenden in creatieve beroepen naar leeftijd, regio Zwolle 2018, per beroep

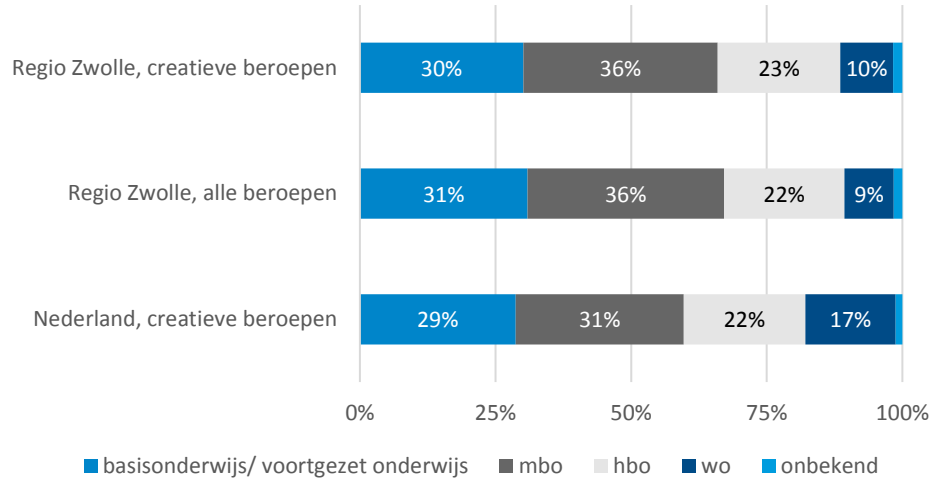


Bron: CBS Microdata, bewerkt door Etil
Noot: de percentages zijn op vijftallen afgerond. Door de afronding kunnen de totalen iets hoger of lager zijn dan 100%.

Opleidingsniveau

In vergelijking met Nederland werken in de regio Zwolle relatief veel mbo'ers en weinig wo'ers. Hetzelfde geldt ook voor de creatieve beroepen in de regio Zwolle.

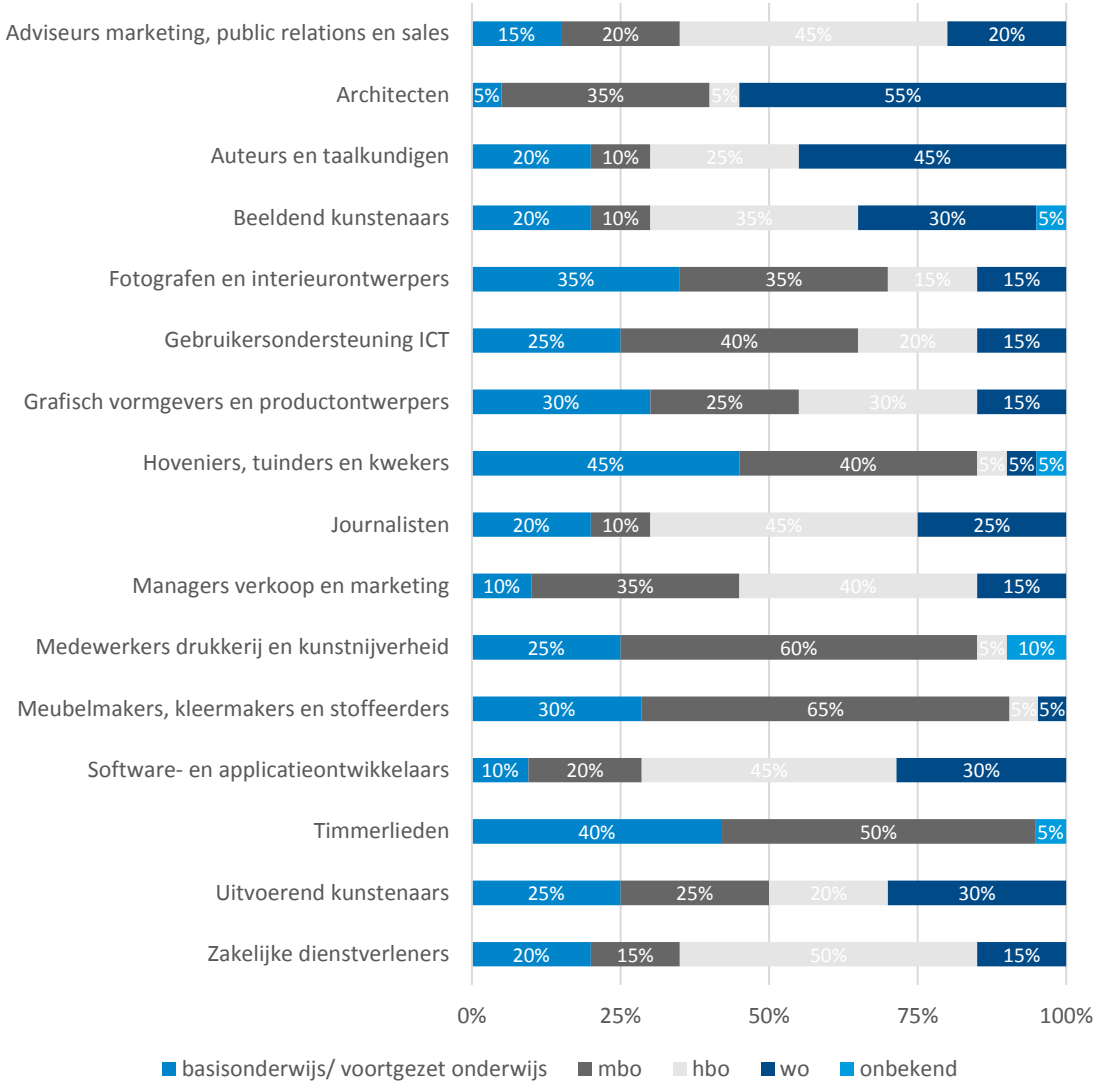
Figuur 7 Werkenden in creatieve beroepen naar opleidingsniveau, 2018



Bron: CBS Microdata, bewerkt door Etil

Onder *Hoveniers, tuinders en kwekers* en *Timmerlieden* hebben veel werkenden slechts basisonderwijs/ voortgezet onderwijs genoten. Mbo'ers zijn relatief vaak te vinden onder *Medewerkers drukkerij/kunstnijverheid* en *Meubelmakers, kleermakers en stoffeerders*. Hbo'ers zijn vooral aanwezig in *Zakelijke dienstverlening*, *Advisering marketing, public relations en sales, Journalistiek* en *Software- en applicatieontwikkeling;* Wo'ers zijn *Architecten* en *Auteurs en taalkundigen*.

Figuur 8 Werkenden in creatieve beroepen naar opleidingsniveau, regio Zwolle 2018, per beroep

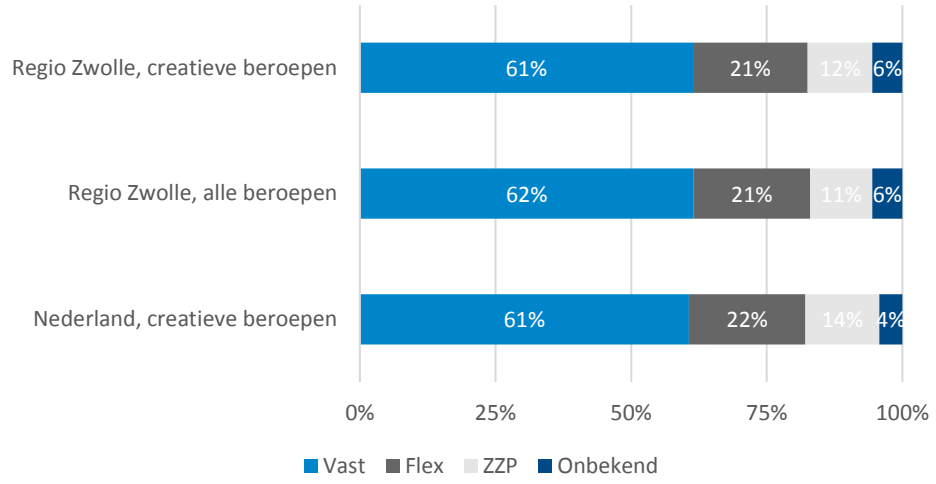


Bron: CBS Microdata, bewerkt door Etil
Noot: de percentages zijn op vijftallen afgerond. Door de afronding kunnen de totalen iets hoger of lager zijn dan 100%.

Type contract

Qua type contract wijken de creatief werkenden in de regio Zwolle niet veel af van de beroepsgenoten in de rest van Nederland of van andere werkenden in de regio Zwolle.

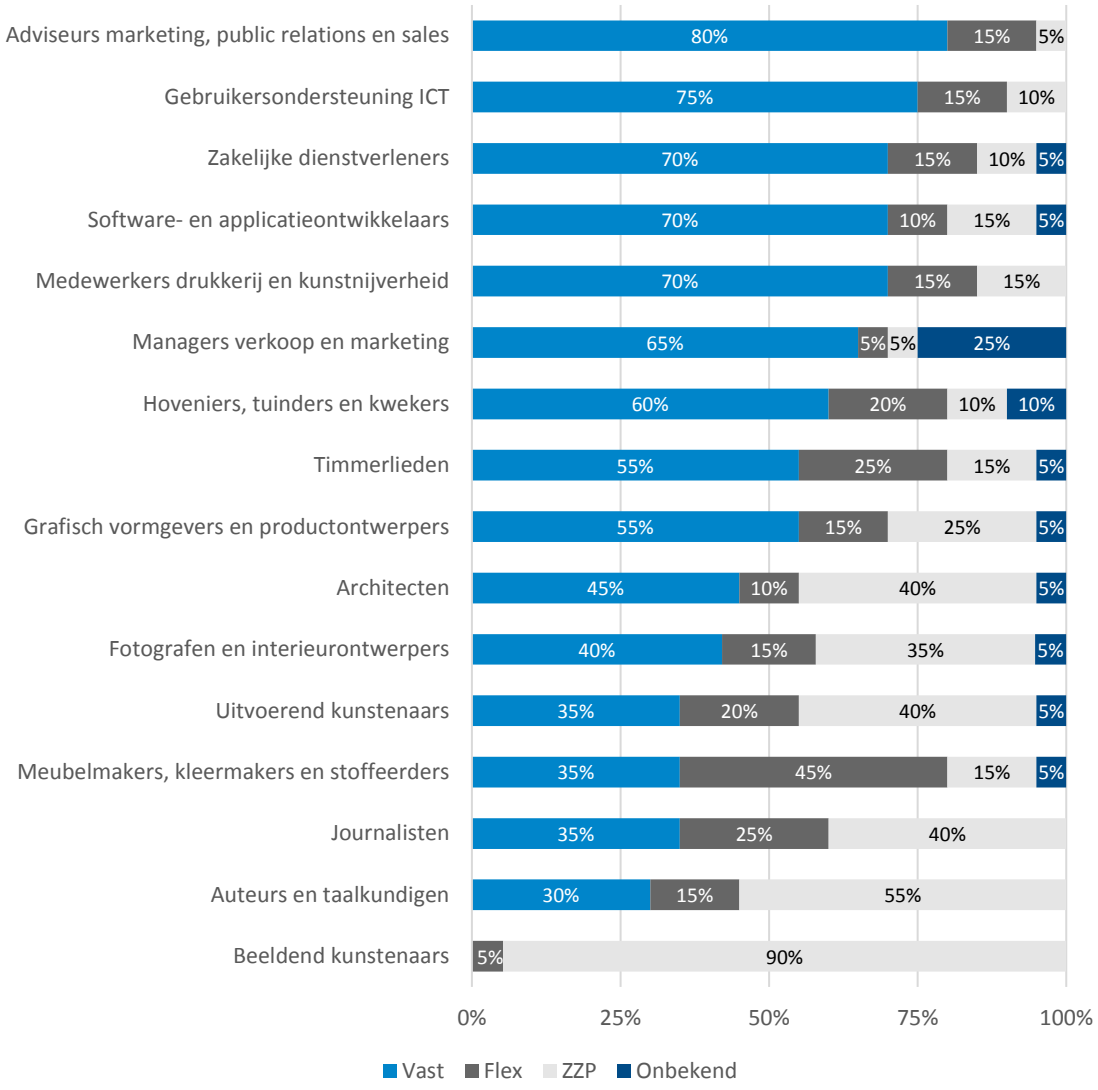
Figuur 9 Werkenden in creatieve beroepen naar type contract, 2018



Bron: CBS Microdata, bewerkt door Etil

Opvallend veel *Beeldend kunstenaars*, *Auteurs en taalkundigen* en *Journalisten* zijn ZZP'ers. *Adviseurs marketing, public relations en* sales en medewerkers *Gebruiksondersteuning ICT* hebben juist overwegend vaste contracten.

Figuur 10 Werkenden in creatieve beroepen naar type contract, regio Zwolle 2018, per beroep

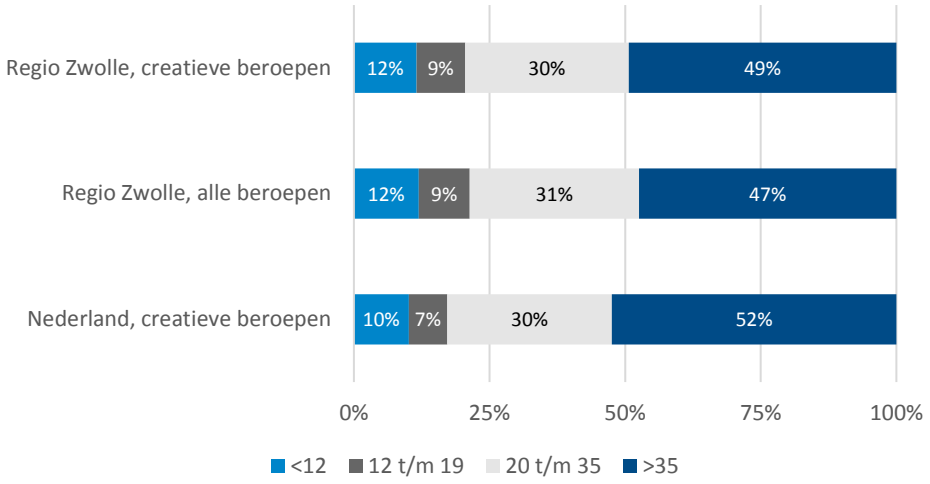


Bron: CBS Microdata, bewerkt door Etil
Noot: de percentages zijn op vijftallen afgerond. Door de afronding kunnen de totalen iets hoger of lager zijn dan 100%.

Dienstverband

In de regio Zwolle wordt in de creatieve beroepen vaker minder dan 20 uur per week gewerkt dan landelijk.

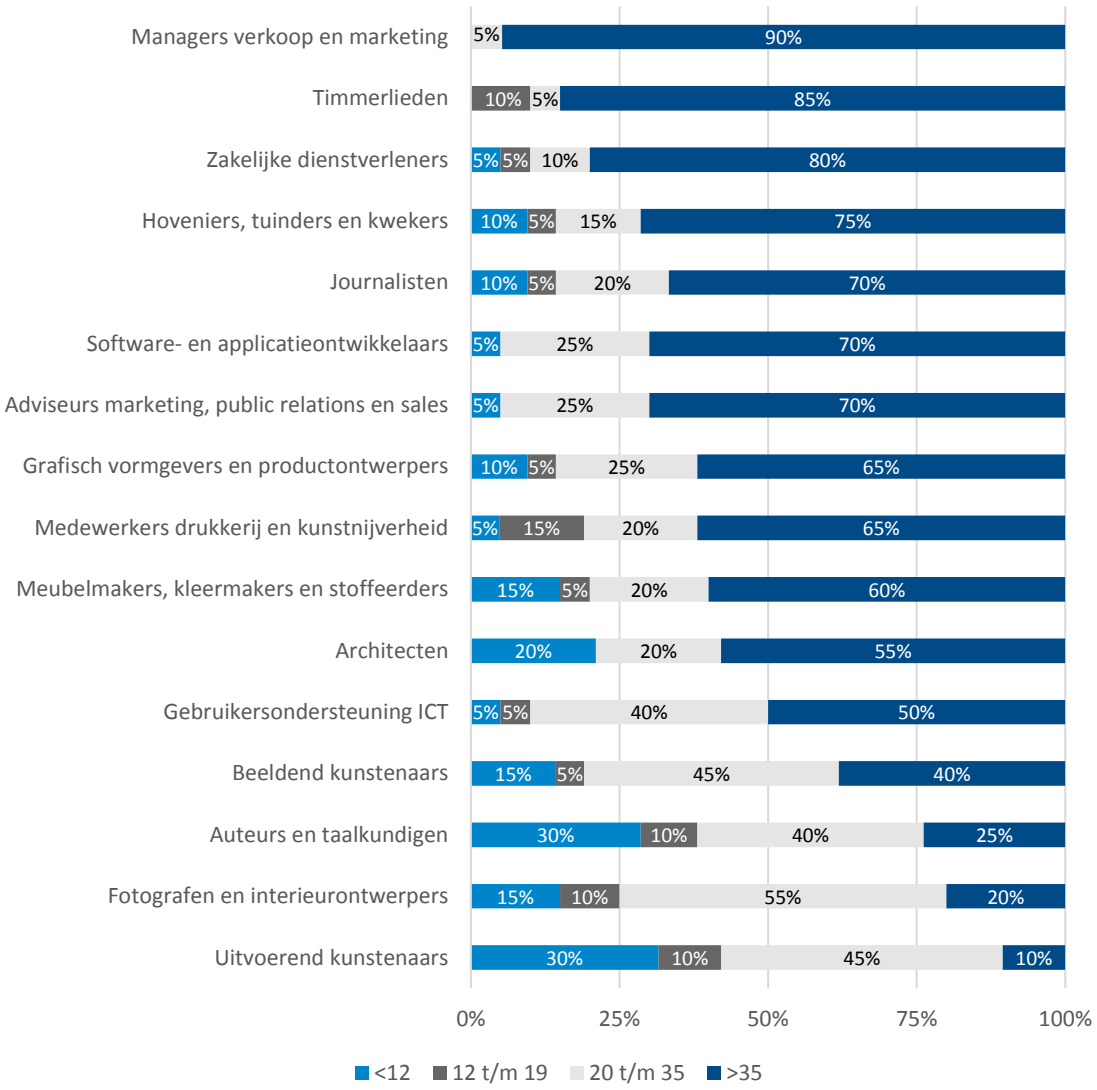
Figuur 11 Werkenden in creatieve beroepen naar dienstverband (uren per week) , 2018



Bron: CBS Microdata, bewerkt door Etil

Onder de creatievelingen werken *Uitvoerend kunstenaars* en *Auteurs en taalkundigen* het vaakst minder dan 20 uur per week. *Managers verkoop en marketing* en *Timmerlieden* werken meestal fulltime.

Figuur 12 Werkenden in creatieve beroepen naar dienstverband (uren per week), regio Zwolle 2018, per beroep

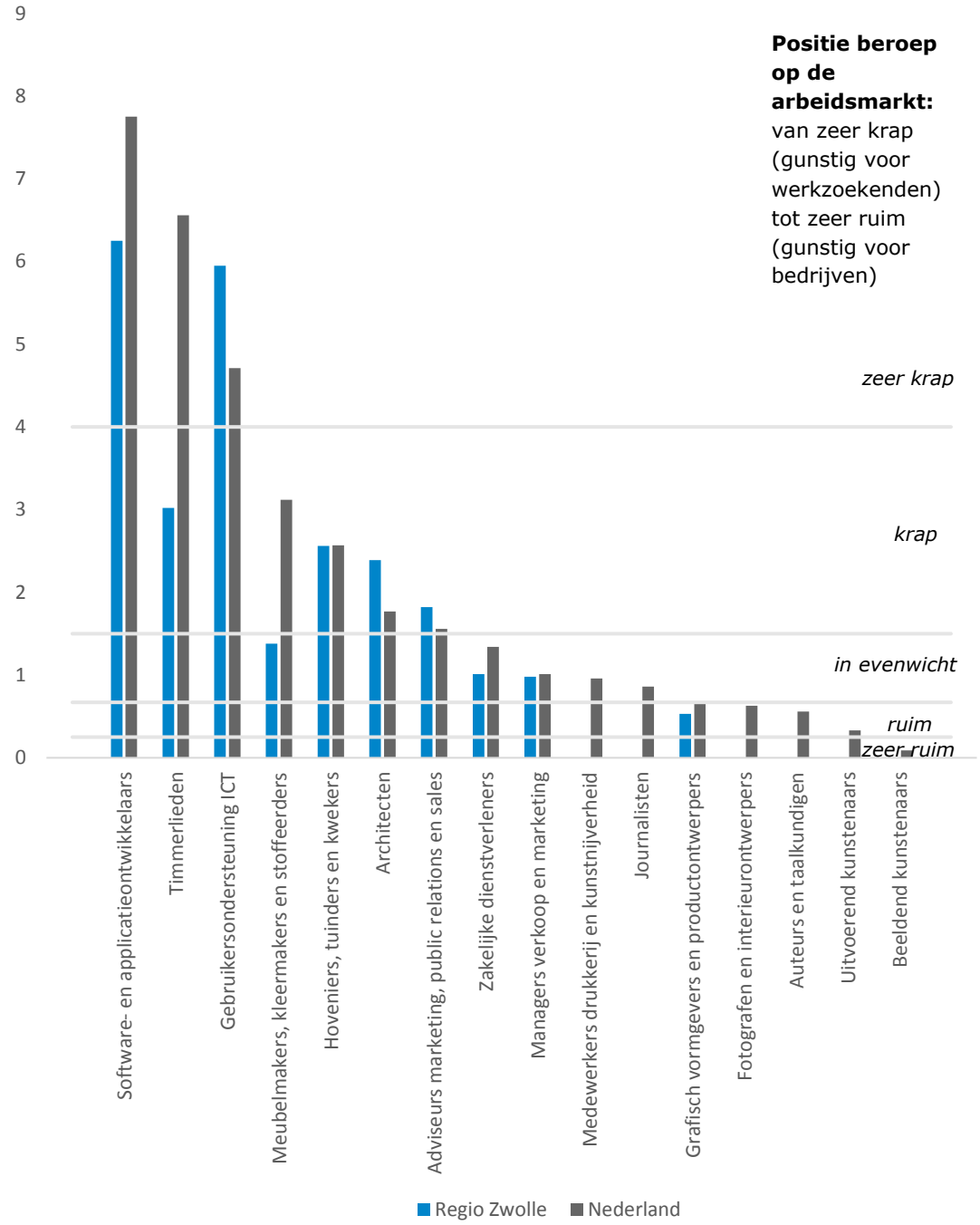


Bron: CBS Microdata, bewerkt door Etil
Noot: de percentages zijn op vijftallen afgerond. Door de afronding kunnen de totalen iets hoger of lager zijn dan 100%.

Krapte op de arbeidsmarkt

Voor ICT'ers (*Software- en applicatieontwikkelaars*, *Gebruikersondersteuning ICT*) is de arbeidsmarkt zeer krap: werkzoekenden kunnen makkelijk een baan vinden, bedrijven hebben moeite om vacatures te vullen. Voor de artistieke beroepen (*Fotografen en interieurontwerpers*, *Auteurs en taalkundigen*, *Uitvoerend* en *Beeldend kunstenaars*) is de arbeidsmarkt ruim tot zeer ruim.

Figuur 13 Spanningsindicator per beroep, Regio Zwolle en Nederland, 2 kwartaal 2019

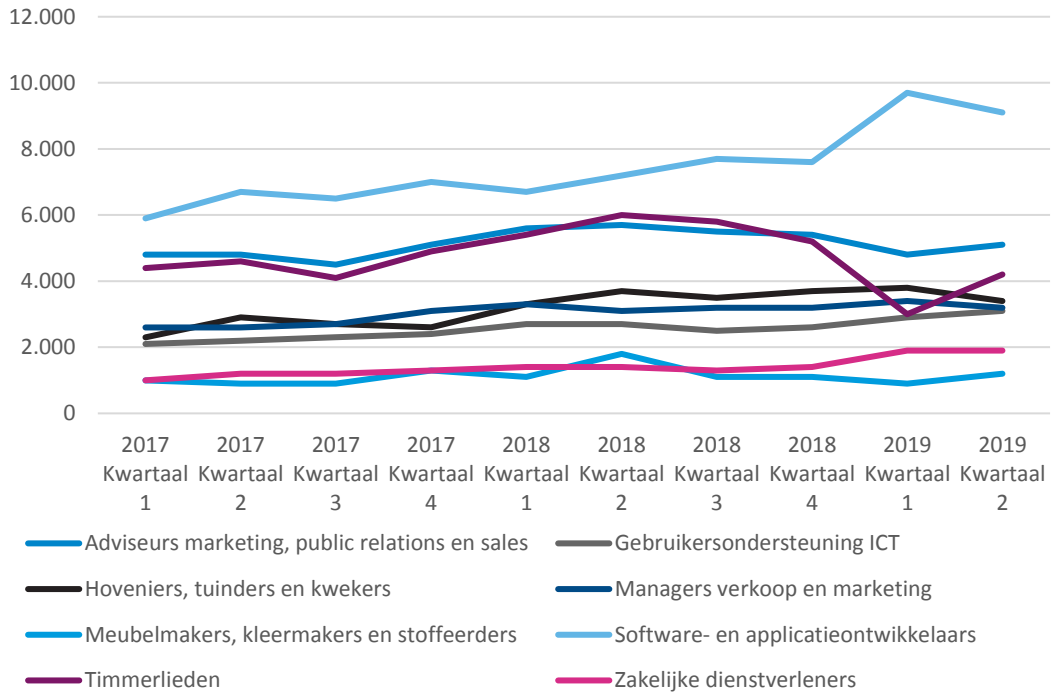


Bron: UWV, bewerkt door Etil
Noot: Sommige getallen zin niet berekend voor de regio Zwolle vanwege een klein aantal waarnemingen

Vacatures (landelijk)

Het aantal openstaande vacatures voor creatieve beroepen is **in Nederland** tussen het eerste kwartaal 2017 en het tweede kwartaal 2019 met 30% toegenomen. Toch is de toename voor andere beroepen met 56% nog groter. Onder de creatieve beroepen is het aantal vacatures het meeste gestegen voor ICT-specialisten (*Software- en applicatieontwikkelaars*, *Gebruikersondersteuning ICT*) en *Hoveniers, tuinders en kwekers*.

Figuur 14 Ontwikkeling aantal openstaande vacatures per beroep, **Nederland**



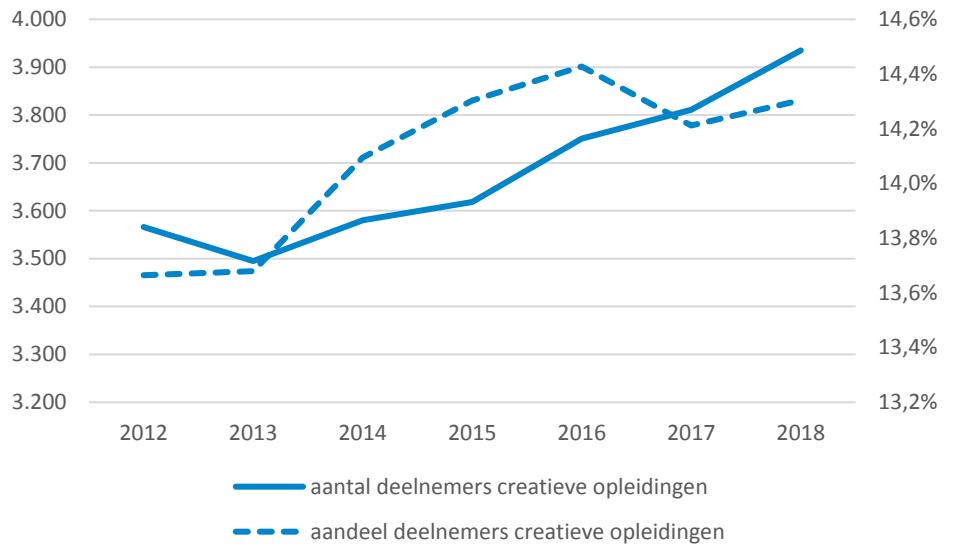
Bron: UWV, bewerkt door Etil

Deelname opleidingen

Mbo

Het aantal deelnemers aan creatieve Mbo-opleidingen is tussen 2012 en 2018 in de regio Zwolle met 370 toegenomen. De relatieve groei was sterker voor de creatieve opleidingen dan voor de andere opleidingen.

Figuur 15 Deelnemers creatieve mbo-opleidingen woonachtig in Regio Zwolle

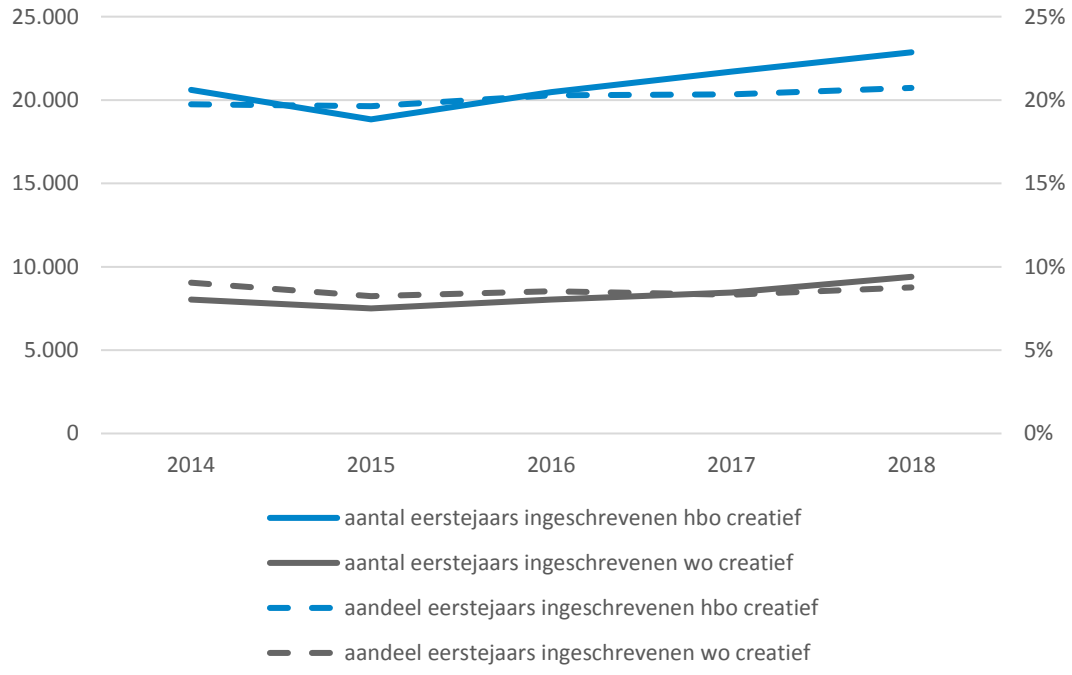


Bron: DUO

Hbo en Wo (landelijk)

Ook het aantal nieuwe inschrijvingen voor creatieve HBO en WO opleidingen is **landelijk** toegenomen. De groei is vergelijkbaar met die van andere studierichtingen.

Figuur 16 Instroom creatieve hbo- en wo-opleidingen, **Nederland**

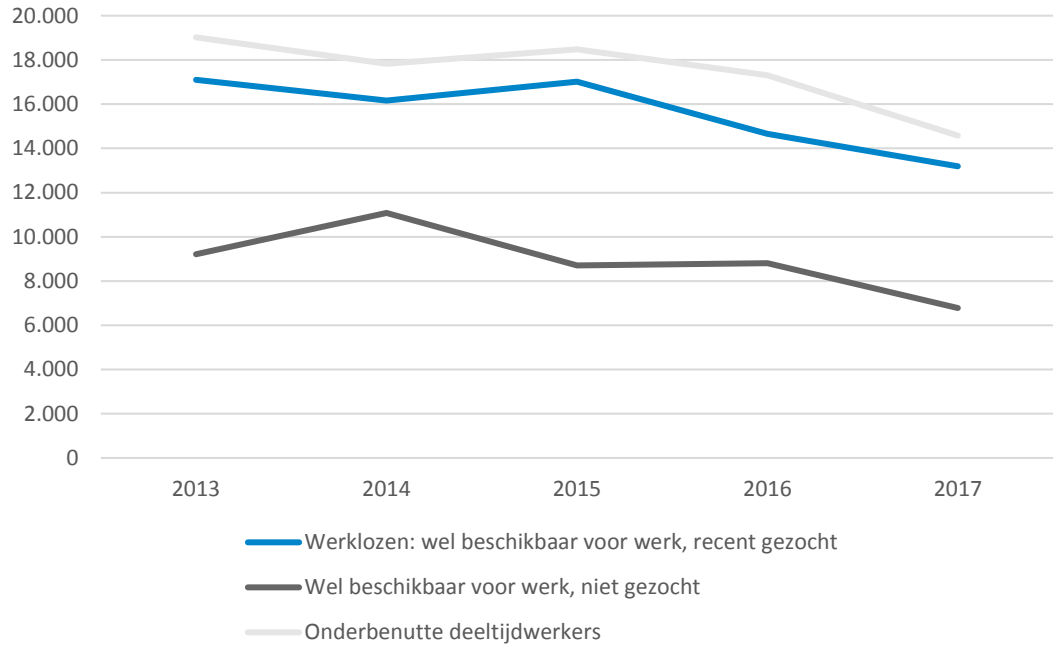


Bron: DUO

Onbenut arbeidspotentieel

Het aantal personen dat beschikbaar is om (meer uren) te werken neemt in de regio Zwolle sinds 2013 af.

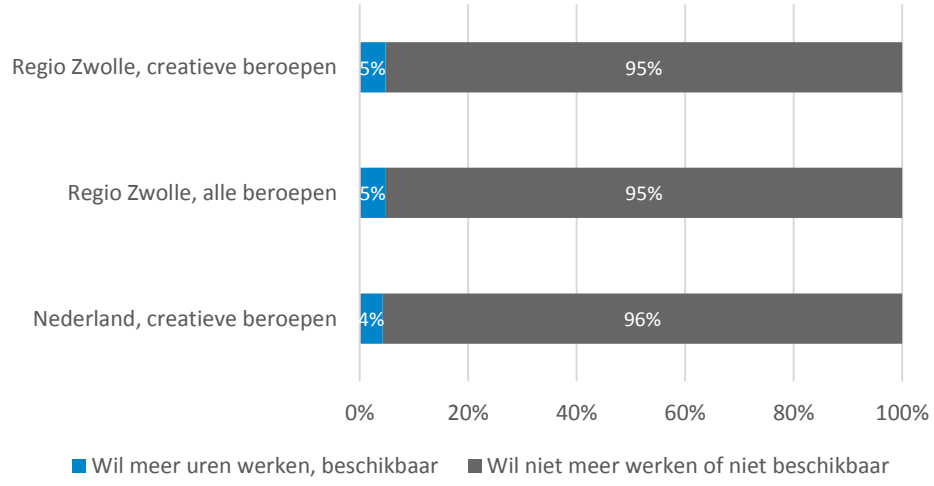
Figuur 17 Ontwikkeling onbenut arbeidspotentieel, Regio Zwolle



Bron: CBS Microdata, bewerkt door Etil

Het aandeel werkenden met wens om meer te werken ligt in de creatieve beroepen in de regio Zwolle op 5%. Dat is vergelijkbaar met de landelijke situatie of met andere beroepen.

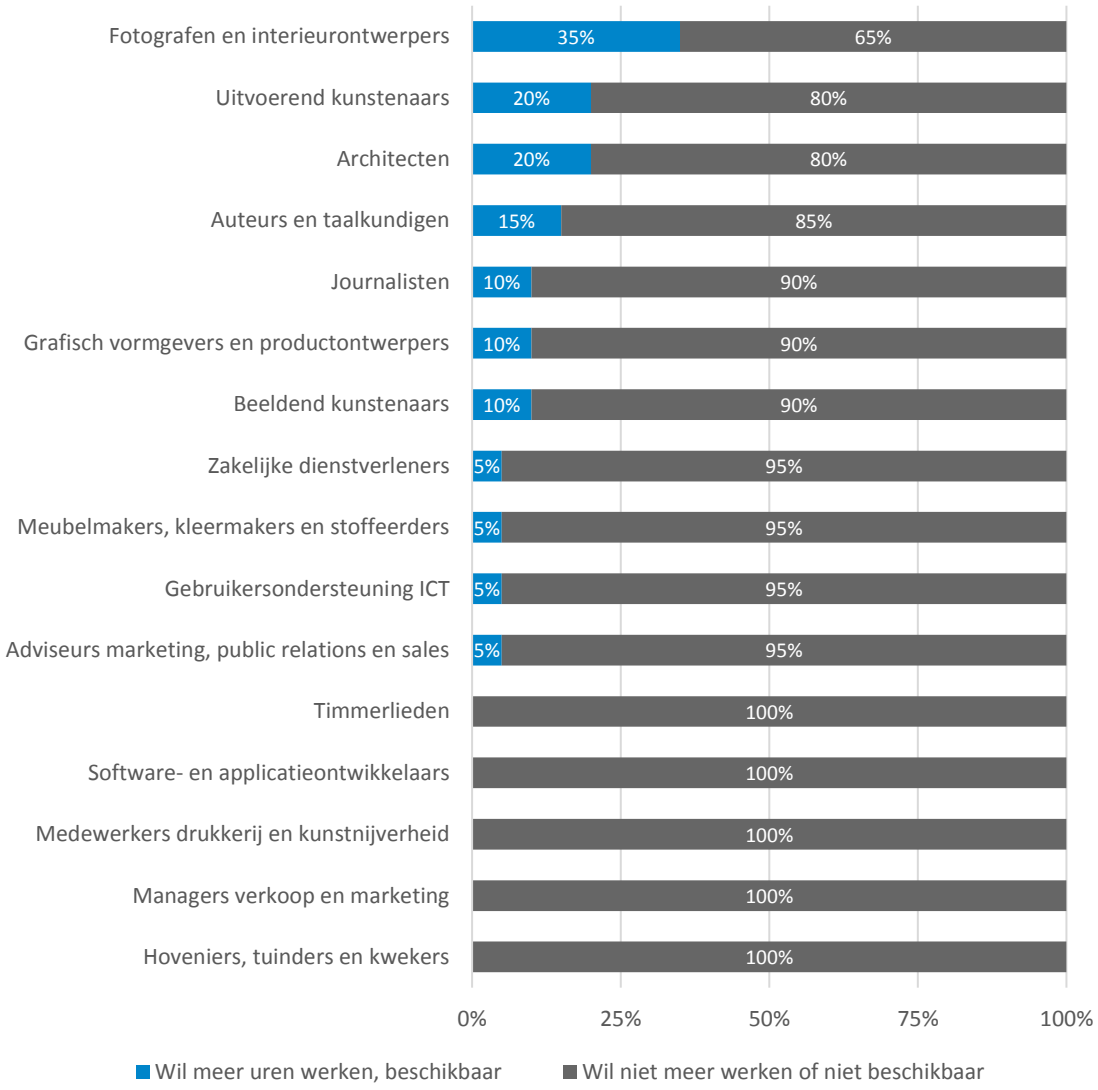
Figuur 18 Werkenden in creatieve beroepen naar wens om meer te werken, Regio Zwolle 2018



Bron: CBS Microdata, bewerkt door Etil

Onder de creatievelingen willen vooral *Fotografen en interieurontwerpers*, *Uitvoerend kunstenaars*, *Architecten* en *Auteurs en taalkundigen* meer werken. Dat komt omdat werkenden in deze beroepen nu relatief weinig uren werken. De vraag naar specialisten in deze beroepen is echter laag ten opzichte van het aanbod. In de beroepen die in trek zijn, is het onbenutte arbeidspotentieel juist veel kleiner.

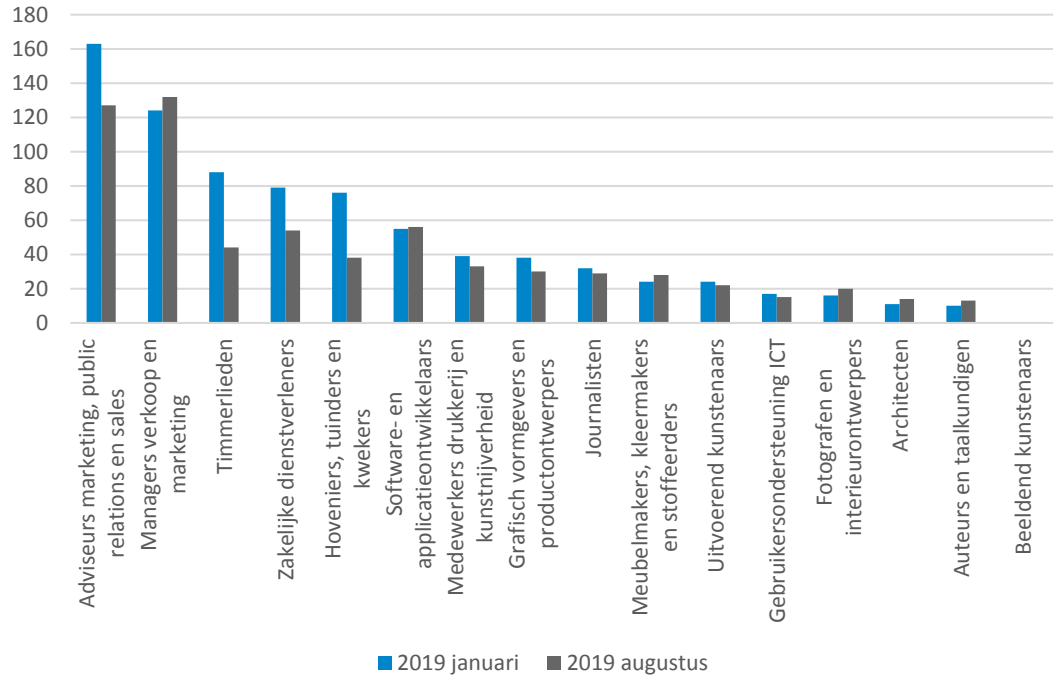
Figuur 19 Werkenden in creatieve beroepen naar wens om meer te werken, grootste beroepen, Regio Zwolle 2018



Bron: CBS Microdata, bewerkt door Etil
Noot: de percentages zijn op vijftallen afgerond. Door de afronding kunnen de totalen iets hoger of lager zijn dan 100%.

Het aantal WW-uitkeringen voor personen met een creatieve achtergrond neemt in de loop van 2019 af. Dat geldt voor de meeste grote beroepsgroepen met *Managers verkoop en marketing* als uitzondering.

Figuur 20 Lopende WW-uitkeringen naar beroep, Regio Zwolle



Bron: UWV, bewerkt door Etil